

Bryssel, 3. syyskuuta 2025
(OR. en)

12441/25

Toimielinten välinen asia:
2025/0192 (NLE)

COLAC 128
POLCOM 212
SERVICES 48
FDI 43

EHDOTUS

Lähettiläs:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	3. syyskuuta 2025
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2025) 357 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖS Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Etelän yhteismarkkinoiden, Argentiinan tasavallan, Brasilian liittotasavallan, Paraguayn tasavallan ja Uruguayn itäisen tasavallan välisen kumppanuussopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 357 final.

Liite: COM(2025) 357 final

Bryssel 3.9.2025
COM(2025) 357 final

2025/0192 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Etelän yhteismarkkinoiden, Argentiinan tasavallan, Brasilian liittotasavallan, Paraguayn tasavallan ja Uruguayn itäisen tasavallan välisen kumppanuussopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

- Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet**

Oheinen ehdotus muodostaa oikeudellisen välineen, jolla annetaan valtuutus Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Etelän yhteismarkkinoiden, Argentiinan tasavallan, Brasilian liittotasavallan, Paraguayn tasavallan ja Uruguayn itäisen tasavallan välisen kumppanuussopimuksen, jäljempänä 'EU-Mercosur-kumppanuussopimus', tekemiseen.

Euroopan unionin, jäljempänä 'EU', ja Mercosurin¹ väliset suhteet perustuvat nykyisellään Madridissa 15. joulukuuta 1995 allekirjoitettuun Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä eteläisten yhteismarkkinoiden ja sen osapuolina olevien valtioiden yhteistyötä koskevaan alueidenväliseen puitesopimukseen.

Euroopan unionin neuvosto valtuutti 13. syyskuuta 1999 Euroopan komission aloittamaan neuvottelut Mercosurin kanssa ja hyväksyi neuvotteluohjeet. Neuvottelujen yhteydessä kuultiin neuvoston Latinalaisen Amerikan ja Karibian työryhmää. Kauppaa koskevista sopimuksen osista kuultiin kauppapoliittista komiteaa.

Neuvottelut kestivät yli 25 vuotta. Neuvottelut kauppaa koskevista osista saatiin alun perin päätökseen kesäkuussa 2019 ja poliittinen ja yhteistyötä koskeva osa saatiin neuvoteltua kesäkuussa 2020. EU ja Mercosur neuvottelivat vuosina 2023 ja 2024 lisäelementeistä, varsinkin kauppaa ja kestäväää kehitystä koskevan luvun liitteestä. Tähän sisältyivät vahvemmat metsäkatoa koskevat sitoumukset sekä määräykset, joilla Mercosurille annetaan enemmän liikkumavaraa tiettyjen teollisuuspolitiikkaan liittyvien sitoumusten osalta (esim. julkiset hankinnat). EU ja Mercosur saivat kumppanuussopimusta koskevat neuvottelut päätökseen 6. joulukuuta 2024 Uruguayn Montevideossa.

Tuloksena on kunnianhimoinen sopimus, joka menee paljon vuoden 1995 puitesopimusta pidemmälle ja auttaa vastaamaan nykyisiin globaaleihin haasteisiin. EU-Mercosur-kumppanuussopimus vahvistaa samanmielisten ja luotettavien kumppanien välisiä strategisia poliittisia ja taloudellisia siteitä, ja perustuu yhteisiin yleismaailmallisiin arvoihin, kuten demokratiaan ja ihmisoikeuksiin. Se on nykyaikainen sopimus, joka edustaa avointa ja sääntöpohjaista kauppaa ja jolla torjutaan protektionismia ja edistetään kestäväää kehitystä. Se avaa tiiviimmän yhteistyön kautta mahdollisuuksia merkittäviin molemminpuolisiin hyötyihin. Se on tärkeä askel lujitettaessa suhteita valittuihin kumppaneihin ja vahvistettaessa Euroopan unionin roolia Etelä-Amerikassa.

EU-Mercosur-kumppanuussopimuksen poliittisia ja yhteistyötä koskevia osia koskevat neuvotellut tekstit toimitettiin Latinalaista Amerikkaa käsittelevälle neuvoston työryhmälle

¹ 'Etelän yhteismarkkinat' (MERCOSUR espanjankielisten alkukirjaintensa mukaan) on alueellinen yhdyntymisprosessi, jonka ovat alun perin perustaneet Argentiina, Brasilia, Paraguay ja Uruguay ja johon ovat sittemmin liittyneet Venezuela (tällä hetkellä katkolla) ja Bolivia (liittymisprosessi kesken). Ainoastaan Argentiina, Brasilia, Paraguay ja Uruguay ovat EU-Mercosur-kumppanuussopimuksen osapuolia.

huhtikuussa 2025. Komissio julkaisi sopimusluonnoksen kauppaan liittyvien osien neuvotellut tekstit elokuussa 2019 ja joulukuussa 2024.

Neuvottelutulos koostuu kahdesta oikeudellisesta välineestä:

1. EU-Mercosur-kumppanuussopimuksesta, joka sisältää a) poliittisen ja yhteistyötä koskevan pilarin ja b) kauppaa ja investointeja koskevan pilarin ja
2. väliaikaisesta kauppasopimuksesta, joka kattaa kaupan ja investointien vapauttamisen.

EU-Mercosur-kumppanuussopimus ja väliaikainen kauppasopimus allekirjoitettiin samalla kertaa. Molemmat sopimukset tulevat voimaan sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen kirjallisesti tätä varten tarvittavien sisäisten menettelyjensä päätökseen saattamisesta. Väliaikaisen kauppasopimuksen voimassaolo päättyy ja se korvataan EU-Mercosur-kumppanuussopimuksella viimeksi mainitun tultua voimaan kun kaikki osapuolet ovat ratifioineet sen. Tämä neuvoston päätös sopimuksen tekemisestä on yhdessä Euroopan parlamentin hyväksynnän kanssa osoitus Euroopan unionin suostumuksesta tulla sopimuksen sitomaksi.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

EU-Mercosur-kumppanuussopimus muodostaa kattavan oikeudellisen kehyksen EU:n ja Mercosurin välisille suhteille ja korvaa Madridissa 15. joulukuuta 1995 allekirjoitetun, Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä eteläisten yhteismarkkinoiden ja sen osapuolina olevien valtioiden yhteistyötä koskevan alueidenvälisen puitesopimuksen.

EU-Mercosur-kumppanuussopimusvastaa täysin EU:n kokonaisvisiota kumppanuudesta Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kanssa. Kokonaisvisio esitetään 7. kesäkuuta 2023 Euroopan parlamentille ja Euroopan unionin neuvostolle annetussa yhteisessä tiedonannossa *Uusi toimintasuunnitelma EU:n suhteille Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kanssa*. EU:n läsnäolo Latinalaisessa Amerikassa ja Karibian alueella neljän syrjäisimmän alueen (Ranskan Guayana, Guadeloupe, Martinique ja Saint-Martin) sekä merentakaisen maiden ja alueiden kautta on eduksi tälle kumppanuudelle.

Lisäksi EU-Mercosur-kumppanuussopimuksen kauppaa- ja investointiosaa on täysin helmikuussa 2021 julkaistun, kauppapolitiikan uudelleentarkastelua koskevan tiedonannon *Avoim, kestävä ja määrätietoinen kauppapolitiikka* mukainen. Tiedonannossa kauppaa- ja investointipolitiikka kytketään keskeisten taloudellisten intressien lisäksi eurooppalaisiin ja universaaleihin normeihin ja arvoihin ja painotetaan enemmän kestävä kehitystä, ihmisoikeuksia, veronkierron torjuntaa, kuluttajansuojaa sekä vastuullista ja reilua kauppaa.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

EU-Mercosur-kumppanuussopimus on täysin yhdenmukainen Euroopan unionin politiikkojen kanssa, eikä se edellytä EU:n millään säännellyllä alalla muuttavan sääntöjään, säännöksiään tai standardejaan, kuten teknisiä määräyksiä ja tuotestandardeja, terveys- ja kasvinuojelutoimia, elintarvikkeita ja turvallisuutta koskevia säännöksiä, terveys- ja turvallisuusstandardeja tai muuntogeenisiä organismeja, ympäristönsuojelua ja kuluttajansuojaa koskevia sääntöjä.

EU-Mercosur-kumppanuussopimukseen sisältyy myös kauppaa ja kestäväää kehitystä koskeva luku, joka yhdistää sopimuksen kestäväää kehitystä koskeviin yleisiin tavoitteisiin ja erityistavoitteisiin työvoiman, ympäristön ja ilmastonmuutoksen aloilla.

Lisäksi EU-Mercosur-kumppanuussopimuksessa turvataan kaikilta osin julkiset palvelut ja varmistetaan, että viranomaisten oikeus sääntelyyn yleisen edun nimissä säilytetään täysimittaisena ja se kuuluu sopimuksen peruseriaatteisiin.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

EU-Mercosur-kumppanuussopimus kattaa aloja, jotka kuuluvat yhteisen kauppapolitiikan, liikenteen, kehitysyhteistyön sekä kolmansien maiden kanssa tehtävän taloudellisen, rahoituksellisen ja teknisen yhteistyön piiriin. Ehdotetun päätöksen oikeusperustan olisi sen vuoksi oltava Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 91 artikla, 100 artiklan 2 kohta, 207 artikla, 209 artikla ja 212 artikla.

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan mukaan päätöksen sopimuksen tekemisestä tekee neuvosto Euroopan parlamentin hyväksynnän saatuaan.

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 7 kohdan mukaan neuvosto voi valtuuttaa komission hyväksymään unionin puolesta sopimukseen muutoksia neuvoston valtuutukselle mahdollisesti asettamien erityisehtojen puitteissa.

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 8 kohdan mukaan neuvosto tekee ratkaisunsa määräenemmistöllä lukuun ottamatta SEUT-sopimuksen 218 artiklan 8 kohdan toisessa alakohdassa lueteltuja tapauksia, joissa neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti. Koska sopimuksen tärkeimmät osatekijät ovat kauppapolitiikka, liikenne sekä kolmansien maiden kanssa tehtävä kehitykseen liittyvä, taloudellinen, tekninen ja rahoitusyhteistyö, äänestyssääntö tässä tapauksessa on määräenemmistö.

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

Neuvosto valtuutti 13. syyskuuta 1999 Euroopan komission neuvottelemaan Mercosurin kanssa. Näin ollen toimimista unionin tasolla pidettiin tuloksellisempänä kuin toimimista kansallisella tasolla.

Ne EU-Mercosur-kumppanuussopimuksen osat, jotka kuuluvat EU:n ja jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan, kattavat toimintapolitiikan osa-alueita ja elementtejä, jotka istuvat luontevasti ulkosuhdetoimintaan unionin tasolla. Niillä politiikan aloilla, joilla on toteutettu sääntelytoimia unionin tasolla, unionilla on väistämättä ulkoista toimivaltaa (SEUT-sopimuksen 3 artiklan 2 kohta). Tarkoituksenmukaisen yhteistyön aikaansaamiseksi ja vahvemman neuvotteluaseman saavuttamiseksi suhteessa Mercosuriin on lisäksi katsottu, että unionin tason toimet olivat suotavampia kuin yksittäisten jäsenvaltioiden toimet. Näin ollen toimimista unionin tasolla pidettiin tuloksellisempänä kuin toimimista kansallisella tasolla.

EU-MERCOSUR-kumppanuussopimuksen kauppaa ja investointeja koskevan osan osalta voidaan todeta, että yhteinen kauppapolitiikka kuuluu SEUT-sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti unionin yksinomaiseen toimivaltaan.

- **Suhteellisuusperiaate**

Tällä aloitteella edistetään suoraan unionin ulkoisen toiminnan tavoitteita sekä poliittista tavoitetta tehdä 'EU:sta vahvempi maailmanlaajuinen toimija'. Aloite vastaa EU:n globaalistrategian linjauksia toimia yhdessä muiden maiden kanssa ja uudistaa ulkoisia kumppanuussuhteita vastuullisesti, jotta voidaan saavuttaa EU:n ulkoisen toiminnan tavoitteet. Se tukee osaltaan EU:n kauppaa- ja kehitystavoitteita. Ehdotus on myös EU:n vihreän kehityksen ohjelman mukainen.

EU-Mercosur-kumppanuussopimusta koskevat neuvottelut käytiin neuvoston antamien neuvotteluohjeiden mukaisesti. Neuvottelujen tuloksissa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen neuvotteluohjeissa asetettujen politiikkatavoitteiden saavuttamiseksi.

- **Toimintatavan valinta**

Tämä ehdotus neuvoston päätökseksi noudattaa SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohtaa, jonka mukaan päätöksen, jolla annetaan lupa sopimuksen tekemiseen, tekee neuvosto. Ei ole olemassa muuta oikeudellista välinettä, jota voitaisiin käyttää tässä ehdotuksessa esitetyn tavoitteen saavuttamiseksi.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Mercosurin kanssa käytyjen neuvottelujen aikana ulkopuoliselta toimeksisaajalta tilattiin kestävään kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arviointi, jossa selvitettiin sopimuksen kauppaa koskevan osan mahdollisia taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä vaikutuksia. Arvioinnin tulokset otettiin huomioon neuvotteluissa sekä neuvottelijoiden ja komission yksiköiden työssä. Loppuraportti julkaistiin 29. maaliskuuta 2021.

Vaikutustenarvioinnin yhteydessä toimeksisaaja kuuli laajasti sisäisiä ja ulkoisia asiantuntijoita ja järjesti julkisia kuulemisia ja työpajoja, verkkokyselyjä ja kahdenvälisiä kokouksia ja haastatteluja kansalaisyhteiskunnan edustajien kanssa sekä Euroopassa että Mercosur-maissa. Nämä kuulemiset tarjosivat tärkeän ja tuloksellisen foorumin keskeisten sidosryhmien ja kansalaisyhteiskunnan edustajien osallistamiselle, ja nämä tahot osallistuivatkin kuulemisiin monilukuisina.

Neuvottelujen yhteydessä kuultiin sopimuksen poliittisista ja yhteistyöhön liittyvistä näkökohdista neuvoston Latinalaisen Amerikan ja Karibian työryhmää ja kauppaan liittyvistä näkökohdista kauppapoliittista komiteaa, joka on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 4 kohdan mukaisesti neuvoston nimeämä erityiskomitea. Myös Euroopan parlamentille tiedotettiin säännöllisesti ulkoasiainvaliokunnan (AFET), kansainvälisen kaupan valiokunnan (INTA) ja Mercosur-seurantaryhmän kautta. Neuvottelujen tuloksena syntyviä tekstejä toimitettiin koko neuvotteluprosessin ajan molemmille toimielimille. Komissio järjesti myös useita kokouksia ja tapaamisia kansalaisyhteiskunnan edustajien kanssa (*Civil Society Dialogues*) keskustellakseen edistymisestä ja neuvottelukannoista neuvottelujen aikana.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Vaikutustenarvioinnin *Sustainability Impact Assessment in Support of the Association Agreement Negotiations between the European Union and Mercosur* laati ulkopuolinen toimeksisaaja London School of Economics Enterprise. Siinä tarkastellaan kauppasopimuksen mahdollisia taloudellisia, sosiaalisia, ihmisoikeus- ja ympäristövaikutuksia.

Komission yksiköt tekivät neuvottelutulosten taloudellisen arvioinnin (EANO) neuvottelujen päätyttyä ja neuvottelujen tulosten perusteella.

- **Vaikutustenarviointi**

Kestävään kehitykseen kohdistuvia vaikutuksia koskeva vaikutustenarviointi koostuu kahdesta toisiaan täydentävästä osasta. Ensinnäkin on analysoitu perusteellisesti ne taloudelliset, sosiaaliset, ihmisoikeus- ja ympäristövaikutukset, joita neuvoteltavana olevalla kauppasopimuksella voi olla EU:ssa, Mercosur-maissa ja muissa asiaan liittyvissä maissa. Toiseksi on toteutettu laaja kuulemisprosessi, johon osallistui sidosryhmiä sekä EU:ssa että Mercosur-maissa ja joka tarjosi tilaisuuksia tiedonkeruuseen ja -jakamiseen, kuulemiseen ja tuloksista tiedottamiseen. Vaikutustenarvioinnista saatiin tärkeää tietoa mahdollisten liitännäis- ja lieventävien toimenpiteiden suunnitteluprosessiin, myös arvioinnissa esitettyjen ehdotusten kautta.

Arviointiraportissa käytetään GTAP-mallin dynaamista versiota kahden skenaarion vaikutusten selvittämiseen molempien osapuolten kannalta. Toinen skenaario on konservatiivinen ja toinen kunnianhimoisempi sen suhteen, millaiseen lopputulokseen neuvotteluissa päästään tullitariffien alennusten ja muiden lievennysten suhteen. Konservatiivisessa skenaariossa BKT kasvaa EU:ssa 10,9 miljardia euroa (0,1 %) ja Mercosur-alueella 7,4 miljardia euroa (0,3 %) vuoteen 2032 mennessä verrattuna mallinnuksen lähtötasoon ilman vapaakauppasopimusta. Kunnianhimoisessa skenaariossa BKT kasvaa EU:ssa 15 miljardilla eurolla ja Mercosurissa 11,4 miljardilla eurolla.

Komission EANO-selvityksessä arvioidaan neuvottelujen toteutuneen lopputuloksen taloudellisia vaikutuksia. Se ei perustu olettamuksiin sopimuksen lopullisesta sisällöstä, toisin kuin kestävään kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arviointi. Viimeksi mainitussa arvioitiin kahden neuvottelujen lopputuloksesta riippuvan skenaarion – konservatiivisen ja kunnianhimoisen – vaikutusta sen mukaan, miten paljon kaupan esteitä saadaan purettua tariffien ja muiden kaupan esteiden osalta. Ensin mainitussa arvioidaan taloudellisia vaikutuksia toteutuneiden tariffi- ja muiden myönnytysten perusteella. Siinä otetaan myös huomioon, että Yhdistynyt kuningaskunta ei enää kuulu EU:hun. Tämä selittää, miksi sopimuksen taloudellinen vaikutus on arvioitu erilaiseksi EANO-selvityksessä verrattuna kestävään kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arviointiin. Lisäksi EANO-analyysissä on otettu huomioon viimeisimmät kehityskulut EU:n kauppapolitiikassa.

- **Säätelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen (REFIT)**

EU-Mercosur-kumppanuussopimukseen ei sovelleta REFIT-ohjelman menettelyjä. Se sisältää kuitenkin puitteet yksinkertaistetuille kauppaa- ja investointimenettelyille sekä vienti- ja investointikustannusten alentamiselle, minkä ansiosta se lisää pienten ja keskisuurten yritysten kauppaa- ja investointimahdollisuuksia molemmilla markkinoilla. Odotettavissa olevia hyötyjä ovat avoimuuden lisääntyminen, teknisten sääntöjen, vaatimustenmukaisuutta koskevien velvoitteiden, tullimenettelyjen ja alkuperäsääntöjen keventyminen, teollis- ja tekijänoikeuksien ja maantieteellisten merkintöjen suojelun parantuminen ja julkisiin

hankintamenettelyihin osallistumisen helpottuminen. Lisäksi sopimuksessa on erillinen luku, jonka tarkoituksena on auttaa pk-yrityksiä hyödyntämään sopimuksen tarjoamia mahdollisuuksia.

- **Perusoikeudet**

Ehdotus ei vaikuta unionin perusoikeuksien suojeluun. Sen sijaan osapuolet sitoutuvat tekemään yhteistyötä ihmisoikeuksien edistämiseksi ja suojelemiseksi, myös kansainvälisten ihmisoikeussopimusten ratifioinnin ja täytäntöönpanon osalta, sekä demokratian ja oikeusvaltion periaatteiden lujittamiseksi, sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi ja kaikenlaisen syrjinnän torjumiseksi.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Sopimuksen kauppaa koskevalla osalla on rahoitusvaikutuksia EU:n talousarvion tulopuoleen. Sopimuksen voimaantulo johtaa noin 330 miljoonan euron tullimaksujen menetykseen. Kun väliaikaista kauppasopimusta sovelletaan kokonaisuudessaan EU:ssa (15 vuoden kuluttua sen voimaantulosta), vuotuisten tullimaksujen menetyksen arvioidaan olevan 1 miljardi euroa. Arvio perustuu kaupan kehityssennusteeseen seuraavan 15 vuoden aikana ilman minkäänlaista sopimusta. Välillisiä positiivisia vaikutuksia on odotettavissa arvonlisäveroon ja bruttokansantuloon perustuvien varojen kasvusta.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

EU-Mercosur-kumppanuussopimukseen sisältyy institutionaalisia määräyksiä, joilla perustetaan yhteisiä elimiä seuraamaan jatkuvasti sopimuksen täytäntöönpanoa, toimintaa ja vaikutuksia.

EU-Mercosur-kumppanuussopimuksen institutionaalinen rakenne koostuu yhteisneuvostosta, sekakomiteasta ja alakomiteoista sekä muista elimistä. Yhteisneuvosto seuraa sopimuksen tavoitteiden saavuttamista ja valvoo sen täytäntöönpanoa. Sekakomitea avustaa yhteisneuvostoa sen tehtävien hoitamisessa ja valvoo kaikkien EU-Mercosur-kumppanuussopimuksen nojalla perustettujen alakomiteoiden ja muiden elinten työtä. Kauppaan ja investointeihin liittyvistä asioista keskusteltaessa yhteisneuvosto ja sekakomitea kokoontuvat kauppakokoonpanossa. EU-Mercosur-kumppanuussopimuksen kauppaa ja investointeja koskevan osan institutionaalisissa määräyksissä vahvistetaan kauppakokoonpanossa toimivien yhteisneuvoston ja sekakomitean erityisroolit ja -tehtävät.

Sopimuksella perustetaan kansainvälisen yhteistyön ja kehitysasioiden alakomitea sekä useita kauppaan ja investointeihin liittyviä alakomiteoita. Yhteisneuvosto tai sekakomitea voi perustaa muita alakomiteoita tai elimiä hoitamaan tiettyjä tehtäviä tai käsittelemään tiettyjä aiheita.

EU-Mercosur-kumppanuussopimukseen sisältyy myös kansalaisyhteiskuntafoorumi, jonka avulla kummankin osapuolen kansalaisyhteiskuntaa voidaan kuulla sopimuksen kaikista määräyksistä.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

EU-Mercosur-kumppanuussopimuksella luodaan johdonmukainen, kattava ja ajantasainen oikeudellisesti sitova kehys EU:n ja Mercosurin välisille suhteille. Sillä luodaan vahva strateginen kumppanuus, lisätään poliittista vuoropuhelua sekä syvennetään ja tehostetaan yhteistyötä yhteistä etua koskevissa kysymyksissä. Samalla EU-Mercosur-kumppanuussopimus edistää kauppaa ja investointeja laajentamalla ja monipuolistamalla talous- ja kauppasuhteita.

EU-Mercosur-kumppanuussopimus on jaettu neljään osaan. Osassa I (Yleiset periaatteet ja institutionaalinen kehys) kuvataan sopimuksen yleiset periaatteet ja tavoitteet ja luodaan sen institutionaalinen kehys edellä kuvatulla tavalla.

Sopimuksen olennaiset osatekijät ovat seuraavat: demokratian periaatteiden, ihmisoikeuksien, perusvapauksien ja oikeusvaltion periaatteiden kunnioittaminen sekä joukkotuhoukseen leviämisen estämistä koskeva lauseke ja sitoumus pysyä vilpittömässä mielessä ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen ja Pariisin sopimuksen osapuolena.

Osassa II (Poliittinen vuoropuhelu ja yhteistyö) EU ja Mercosur sitoutuvat syventämään vuoropuhelua ja tekemään yhteistyötä seuraavilla aloilla:

- demokratian periaatteet, ihmisoikeudet oikeusvaltioperiaate sekä kansainvälinen rauha ja turvallisuus
- oikeusasiat, vapaus ja turvallisuus
- kestävä kehitys
- sosiaalinen, taloudellinen ja kulttuurinen kumppanuus.

Sopimuksessa painotetaan monia keskeisiä kysymyksiä, kuten ympäristönsuojelua, ilmastonmuutosta, kestäväää energiaa, oikeusvaltioperiaatetta, ihmisoikeuksia ja naisten oikeuksia, vastuullista liiketoimintaa, työntekijöiden oikeuksia ja katastrofiriskien vähentämistä. Osan II määräykset mahdollistavat koordinoitumman yhteistoiminnan uusilla aihealoilla, kuten kansanterveys, valtion nykyaikaistaminen, muuttovirtojen hallinta, joukkotuhoukseen leviämisen estäminen, rahanpesu, terrorismin rahoitus ja kyberrikollisuus.

Tämä johtaa vahvempaan kumppanuuteen maailmanlaajuisella tasolla esimerkiksi Agenda 2030 -toimintaohjelman, ilmastotoimien sekä maailmanlaajuiseen demokraattiseen hallintoon ja ihmisoikeuksiin, kansainväliseen muuttoliikkeeseen, rauhaan ja turvallisuuteen liittyvien kysymysten osalta.

Osa II sisältää myös määräyksiä, joilla syvennetään vuoropuhelua kansainvälisestä yhteistyöstä ja kehitysyhteistyöstä sekä sopimuksen täytäntöönpanon edesauttamisesta. Sopimus sisältää yhteistyöpöytäkirjan, jossa osapuolet sitoutuvat yhteistyökumppanuuteen edistääkseen rauhaa ja vaurautta kunnioituksen, luottamuksen sekä yhteisten arvojen ja intressien pohjalta sekä vastatakseen yhdessä haasteisiin ja hyödyntääkseen yhdessä EU-Mercosur-kumppanuussopimuksen tarjoamia mahdollisuuksia.

Osassa III (Kauppa ja kaupan liitännäistoimenpiteet) luodaan johdonmukainen, kattava ja ajantasainen oikeudellisesti sitova kehys EU:n ja Mercosurin välisille kauppasuhteille. Se edistää kauppaa ja investointeja laajentamalla ja monipuolistamalla talous- ja kauppasuhteita. Tällä sopimuksella EU pyrkii luomaan toimijoilleen parhaat mahdolliset edellytykset toimia

Mercosur-maiden markkinoilla. Siinä mennään WTO-sitoumuksia pidemmälle monilla osa-alueilla, kuten tavara- ja palvelukauppa, julkiset hankinnat, tullien ulkopuoliset esteet sekä teollis- ja tekijänoikeuksien ja maantieteellisten merkintöjen suoja. Kaikilla näillä osa-alueilla Mercosur-maat ovat suostuneet merkittäviin uusiin sitoumuksiin WTO-sitoumuksiin verrattuna. Sopimukseen sisältyy myös kauppaa ja kestävästä kehitystä koskevia pitkälle meneviä määräyksiä, kuten vahva metsäkatoa koskeva sitoumus.

Sopimus täyttää niin GATT-sopimuksen XXIV artiklan (poistetaan käytännössä katsoen kaikki osapuolten välisen tavarakaupan tullit ja muut rajoittavat säännökset) kuin GATS-sopimuksen V artiklan (jossa määrätään samasta palvelujen osalta) kriteerit.

Neuvotteluohjeissa asetettujen tavoitteiden mukaisesti EU-Mercosur-kumppanuussopimuksen osa III sisältää seuraavat osatekijät:

1. Ajan mittaan poistetaan kokonaan tullit 91 prosentilta tuotteista, joita EU:n yritykset vievät Mercosuriin. Näin säästetään tullimaksuissa vuosittain yli 4 miljardia euroa. Mercosur-maat poistavat korkeat tullit esimerkiksi teollisuustuotteilta, kuten autoilta (35 %), autonosilta (14–18 %), koneilta (14–20 %), kemikaaleilta (enimmillään 18 %), vaatteilta (enimmillään 35 %), lääkkeitä (enimmillään 14 %), nahkakengiltä (enimmillään 35 %) ja tekstiileiltä (enimmillään 35 %). Sopimuksella poistetaan asteittain tullit myös EU:n elintarvike- ja juomavienniltä, kuten viiniltä (27 %), suklaalta (20 %), alkoholijuomilta (20–35 %), kekseiltä (16–18 %), säilötyiltä persikoilta (55 %) ja virvoitusjuomilta (20–35 %). Sopimuksessa määrätään myös EU:n maitotuotteiden, etenkin juustojen, tullittomasta (tällä hetkellä 28 %:n tulli) markkinoille pääsystä, mutta niihin sovelletaan kiintiöitä.
2. EU avaa markkinoitaan vastavuoroisesti, koska sopimuksella poistetaan tuontitullit 92 prosentilta EU:hun Mercosur-maista vietävistä tuotteista. Kiistanalaisiin maataloustuotteisiin, kuten naudanlihaan, sokeriin tai siipikarjaan, sovelletaan etuuskohtelua vain rajoitettuna määrinä huolellisesti mitoitettujen tariffikiintiöiden avulla.
3. Argentiinan, Uruguayn ja Paraguayn osalta sopimuksella poistetaan kokonaan tai sidotaan nollaan raaka-aineiden ja teollisuustuotteiden vientiverot. Sillä myös alennetaan maataloustuotteiden vientiveroja (Argentiina) tai poistetaan ne kokonaan (Uruguay, Paraguay ja Brasilia). Teollisuustuotteiden osalta Brasilia sitoo nollaan EU:n talouden monipuolistamisessa tarvittavien tärkeiden raaka-aineiden (nikkeli, kupari, alumiini, teräksen raaka-aineet, teräs, titaani) vientiverot. Brasilia jättää itselleen poliittista liikkumavaraa määrätä vientitulleja tietyille raaka-aineille. Tällaisia tapauksia varten EU on neuvotellut itselleen vähintään 50 prosentin etuusaseman Brazilian tulevaisuudessa mahdollisesti määräämien vientiverojen osalta ja tällaisille veroille 25 prosentin ylärajan.
4. Sopimukseen sisältyy vahva kahdenvälinen suojamekanismi, jonka avulla EU ja Mercosur voivat ottaa käyttöön väliaikaisia kaupan rajoituksia tuonnin sääntelemiseksi, jos tuonti lisääntyy odottamattomasti ja merkittävästi ja aiheuttaa tai uhkaa aiheuttaa vakavaa haittaa niin omalle teollisuudelle. Nämä suojamekanismit koskevat myös tariffikiintiöjärjestelmän alaisia maataloustuotteita, tai ne voidaan tarvittaessa rajoittaa koskemaan vain EU:n syrjäisimpiä alueita.
5. Tiukimpia elintarviketurvallisuutta sekä eläinten ja kasvien terveyttä koskevia vaatimuksia sovelletaan edelleen kaikkiin tuotteisiin riippumatta siitä, onko ne tuotettu EU:ssa vai tuotu EU:hun. Ennalta varautumisen periaate pätee sekin

edelleen. Sopimus tiivistää yhteistyötä kumppanimaiden viranomaisten kanssa ja nopeuttaa tiedon kulkua mahdollisista riskeistä suoremmalla ja tehokkaammalla tiedotus- ja ilmoitusjärjestelmällä.

6. Sopimuksessa on kauppaa ja kestävästä kehitystä koskeva kattava luku, jonka tavoitteena on varmistaa, että kauppa tukee ympäristönsuojelua ja sosiaalista kehitystä. Luvussa käsitellään muun muassa metsien kestävästä hoitoa ja suojelua, työntekijöiden oikeuksien kunnioittamista ja vastuullisen yritystoiminnan edistämistä. Siihen sisältyy myös erityisiä riitojenratkaisumääräyksiä ja oma uudelleentarkastelumekanismi. Lukuun sisältyy myös nimenomainen sitoumus noudattaa käytännössä Pariisin ilmastosopimusta, mikä on olennainen osatekijä EU-Mercosur-kumppanuussopimuksessa ja tilapäisessä kauppasopimuksessa. Tämä mahdollistaa viimeksi mainitun soveltamisen keskeyttämisen, jos osapuoli irtautuu Pariisin sopimuksesta tai ei enää osapuolena toimi 'vilpittömässä mielessä'. Kauppaa ja kestävästä kehitystä koskevan luvun liite sisältää osapuolten sitoumuksia toteuttaa toimenpiteitä metsäkadon pysäyttämiseksi vuodesta 2030 alkaen. Tämä on ensimmäinen kerta, kun riitojenratkaisun mahdollistavan sopimuksen osapuolet tekevät yksilöllisen oikeudellisen sitoumuksen metsäkadon pysäyttämiseksi. Sopimuksessa myös tarjotaan kansalaisjärjestöille aktiivinen rooli sopimuksen täytäntöönpanon valvonnassa, esimerkiksi ympäristöön liittyvien seikkojen osalta.
7. Sopimus tuo EU:n yrityksille uusia mahdollisuuden osallistua tarjouskilpailuihin Mercosur-maissa, jotka eivät ole julkisia hankintoja koskevan WTO:n sopimuksen jäseniä. Tämä on ensimmäinen kerta, kun Mercosur-maat avaavat julkisten hankintojen markkinansa. EU:n yritykset voivat osallistua viranomaisten, kuten keskushallinnon ministeriöiden ja muiden valtiollisten ja liittovaltion virastojen, tarjouskilpailuihin tasavertaisesti Mercosur-maiden yritysten kanssa.
8. Tavarakaupan teknisiä ja sääntelyllisiä esteitä poistetaan varsinkin edistämällä sertifiointissa 'ensimmäinen osapuoli'-periaatteen (*first-party certification*) käyttöä ja keskinäistä lähentymistä käyttämällä ISO:n, IEC:n, ITU:n ja Codex Alimentariuksen sekä muiden kansainvälisten standardointiorganisaatioiden puitteissa hyväksytyjä kansainvälisiä standardeja EU:n ja Mercosur-maiden yhdessä sopiman määritelmän mukaisesti. Lisäksi on sovittu kaksinkertaisen testauksen vähentämisestä elektroniikka-alalla vähäriskisillä osa-alueilla. Sopimukseen oheistetaan myös erityinen moottoriajoneuvoliite, jolla edistetään UNECE:n sääntöjen käyttöä ja vähennetään päällekkäisiä testejä alalla.
9. Sopimukseen sisältyy kattava liite, jossa on viinin ja väkevien alkoholijuomien kaupan helpottamista koskevia yksityiskohtaisia määräyksiä, jotka kattavat viininvalmistusmenetelmien tunnustamisen, sertifiointin ja merkinnät, EU:n uusimpien vapaakauppasopimusten mukaisesti.
10. Palvelualoja avataan ja palvelukauppaa helpotetaan EU:n ja Mercosur-maiden välillä sekä paikallisen sijoittautumisen kautta että rajojen yli. Sopimus kattaa monenlaisia palvelualoja, kuten yrityspalvelut, rahoituspalvelut, televiestintä, meriliikenne (Mercosur avaa ensimmäistä kertaa meriliikennettä alueella), posti- ja kuriiripalvelut. Se sisältää myös yritysten perustamista koskevia sitoumuksia sekä palvelualoilla että muilla aloilla. Sillä varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset EU:n palveluntarjoajien ja niiden Mercosur-maista tulevien kilpailijoiden välillä. Oikeus sääntelyyn yleisen edun nimissä säilytetään täysimääräisenä kaikilla hallinnon tasoilla. Sopimukseen sisältyy myös pitkälle meneviä määräyksiä ammattilaisten liikkuvuudesta liiketoiminnallisissa tarkoituksissa. Tämä koskee esimerkiksi johtajia

tai asiantuntijoita, joita EU:n yritykset lähettävät tytäryhtiöihinsä Mercosur-maissa. Lisäksi sopimukseen sisältyy merkittävä sähköistä kaupankäyntiä koskeva luku, joka on uutuus Mercosur-kumppaneille.

11. Teollis- ja tekijänoikeuksille taataan korkeatasoinen suoja, mihin sisältyvät myös yksityiskohtaiset suojaa parantavat määräykset tekijänoikeuksista, liikesalaisuuksista ja oikeuksien kunnioittamisen valvonnasta.
12. EU:n maantieteellisten merkinnöille taataan korkeatasoinen suoja, joka on verrattavissa suojaan EU:ssa: suojan saa 344 EU:n laadukkaiden elintarvikkeiden, viinien ja väkevien alkoholijuomien nimeä.
13. Pienille ja keskisuurille yrityksille on omistettu oma lukunsa, jolla varmistetaan, että ne hyötyvät täysimääräisesti EU-Mercosur-kumppanuussopimuksen tarjoamista mahdollisuuksista.
14. Sopimukseen sisältyvät myös tehokkaat riidanratkaisumekanismit joko sovittelulautakunnan tai sovittelijan avulla. Riitojenratkaisuluku sisältää uusia määräyksiä, jotka on laadittu rikkomisiin liittymättömien WTO:n valitusten (*non-violation complaint*) mallin pohjalta: Jos osapuoli katsoo, että toisen osapuolen toimenpide mitätöi sille sopimuksesta koituvat edut tai heikentää niitä merkittävästi, se voi pyytää erityistä lautakuntaa ratkaisemaan asian.

Osa IV (Loppumääräykset) sisältää muun muassa menettelyn sellaisten tapausten käsittelemiseksi, joissa osapuoli ei ole täyttänyt sopimusvelvoitteitaan, sekä sopimuksen voimaantuloa ja muuttamista koskevat määräykset.

Sopimus tehdään määräämättömäksi ajaksi ja voimaan tultuaan korvaa väliaikaisen kauppasopimuksen.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Etelän yhteismarkkinoiden, Argentiinan tasavallan, Brasilian liittotasavallan, Paraguayn tasavallan ja Uruguayn itäisen tasavallan välisen kumppanuussopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 91 artiklan 1 kohdan, 100 artiklan 2 kohdan, 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan, 209 artiklan 2 kohdan ja 212 artiklan yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan a alakohdan ja 218 artiklan 7 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän¹,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Etelän yhteismarkkinoiden, Argentiinan tasavallan, Brasilian liittotasavallan, Paraguayn tasavallan ja Uruguayn itäisen tasavallan välinen kumppanuussopimus, jäljempänä 'sopimus', allekirjoitettiin [XX XXX 2025] neuvoston päätöksen N:o [XX]² mukaisesti sillä varauksella, että sopimuksen tekeminen saatetaan myöhempänä ajankohtana päätökseen, ja sopimuksen asianmukaisia osia on sovellettu väliaikaisesti [...] lähtien ja sovelletaan siihen saakka kunnes sopimus tulee voimaan.
- (2) Sopimus olisi hyväksyttävä unionin puolesta.
- (3) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan 7 kohdan nojalla on aiheellista valtuuttaa komissio hyväksymään unionin puolesta sopimukseen tiettyjä muutoksia, joita sopimuksen 20.26 artiklan ja 9.7 artiklan 1 kohdan f alakohdan ii alakohdan iv alakohdan xvi alakohdan nojalla perustettu elin tekee sopimukseen.
- (4) Sopimuksen 30.9 artiklan mukaisesti sillä ei anneta unionissa henkilöille muita oikeuksia tai aseteta muita velvollisuuksia kuin osapuolten välille kansainvälisen julkisoikeuden mukaisesti luodut oikeudet ja velvollisuudet,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Hyväksytään unionin puolesta Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Etelän yhteismarkkinoiden, Argentiinan tasavallan, Brasilian liittotasavallan, Paraguayn tasavallan ja Uruguayn itäisen tasavallan välinen kumppanuussopimus.*

2 artikla

Sopimuksen 20.26 artiklan tarkoituksissa mahdolliset muutokset tai oikaisut sopimuksen liitteisiin 20-A–20-E hyväksyy unionin puolesta komissio kauppapoliittista komiteaa kuultuaan.

3 artikla

1. Sopimuksen liitteen 10-D 2 artiklan 6 kohdan ja sopimuksen 9.7 artiklan 1 kohdan f alakohdan ii alakohdan tarkoituksissa mahdolliset muutokset sopimuksen liitteen 10-D lisäykseen 10-D-1 hyväksyy unionin puolesta komissio kauppapoliittista komiteaa kuultuaan.

2. Sopimuksen liitteen 10-D 5 artiklan 4 kohdan ja sopimuksen 9.7 artiklan 1 kohdan f alakohdan iv alakohdan tarkoituksissa mahdolliset muutokset sopimuksen liitteen 10-D lisäykseen 10-D-3 hyväksyy unionin puolesta komissio kauppapoliittista komiteaa kuultuaan.

4 artikla

Sopimuksen 21.39 artiklan ja 9.7 artiklan 1 kohdan f alakohdan xii alakohdan tarkoituksissa mahdolliset muutokset sopimuksen liitteeseen 21-C hyväksyy unionin puolesta komissio kauppapoliittista komiteaa kuultuaan.

5 Artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

* Sopimuksen teksti on julkaistu EUVL:ssä L XXXXX.